

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3362/2019
17.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Марковић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за производњу расхладних уређаја и постројења ДОО „Електрошумадија“ Младеновац, чији је пуномоћник Драгана Срећковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1622/19 од 05.07.2019. године, у седници већа одржаној 17.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1622/19 од 05.07.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П1 48/18 од 25.02.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено као незаконито решење туженог бр. .. од 06.03.2011. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу у коме је тражено да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми и квалификацији. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 218.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1622/19 од 05.07.2019. године, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Младеновцу П1 48/18 од 25.02.2019. године, у ставу првом и трећем изреке (став 1. изреке). Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка (став 2. изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 506. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни

друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на пословима електромонтера III са завршеном средњом школом (електромонтер трећи степен). Решењем туженог бр. .. од 15.03.2011. године, тужиоцу је отказан уговор о раду услед технолошких, економских и организационих промена код послодавца, на основу члана 179. став 1. тачка 9. Закона о раду. Одлуком Управног одбора туженог бр. .. од 07.03.2011. године, чији је председник била ББ, пренета су на заменика председника Управног одбора ВВ сва овлашћења у погледу одлучивања о појединачним правима запослених, тако да је заменик Управног одбора донео оспорено решење о отказу уговора о раду. Истом Одлуком је утврђено да ће због економских и организационих промена у оквиру периода од 30 дана доћи до престанка потребе за радом запослених на неодређено време, и то највише 9 запослених. Извод акта туженог о систематизацији радних места од 01.10.2009. године садржи називе радних места електромонтер I, II, III и IV, садржи опис послова наведеног радног места, али не садржи број извршилаца конкретног радног места. Пре доношења оспореног решења о отказу уговора о раду, тужени није прописао и одредио критеријуме за утврђивање вишка запослених. Тужиоцу је исплаћена отпремнина.

Оспорено решење о отказу уговора о раду, у образложењу, садржи навод да су на основу одлуке Управног одбора туженог од 07.03.2011. године, утврђени послови за чијим је обављањем престала потреба у друштву, тако да је престала потреба за радом запосленог (тужиоца), који је обављао те послове. Запосленом (тужиоцу) се не може обезбедити рад код другог послодавца, преквалификација, доквалификација, рад са скраћеним радним временом, као ни друга права у складу са Законом. Због тога су, према садржини решења, испуњени услови за отказ уговора о раду тужиоцу.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су оценили да је решење о отказу уговора о раду донело овлашћено лице, али да је отказ уговора о раду тужиоцу незаконит. За своју одлуку нижестепени судови су дали јасне, правилне и потпуне разлоге које прихвата и ревизијски суд.

Према члану 179. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05), послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Према наведеној одредби закона, дискреционо овлашћење послодавца мора бити утемељено правним (оправданим) разлозима за отказ уговора о раду. Када нема обавезу доношења програма из чл. 153, 154. и 155. Закона о раду, послодавац је дужан да пре увођења промена изврши анализу свог пословања и пројекцију пословања након промена, по правилу у форми одлука, којима се те промене уводе, како би оправдао своје потребе и разлоге за укидање или смањење обима посла и броја извршилаца, те да у ситуацији смањења броја запослених на конкретном радном месту, примени критеријуме приликом одлучивања ко је од запослених технолошки вишак, а ко и даље наставља са радом. У том смислу, решење о отказу уговора о раду због технолошког вишка мора да садржи конкретне разлоге, који су довели до престанка потребе за радом запосленог на кога се то решење односи.

У конкретном случају, решење туженог којим је тужиоцу отказан уговор о раду не садржи конкретне разлоге услед којих је тужилац проглашен за технолошки вишак. Из садржине оспореног решења се не може оценити да ли је реч о укидању радног места или пак о смањењу броја извршилаца конкретног радног места. Ни током

поступка тужени послодавац, на коме је терет доказивања, није пружио доказе о томе колико је запослених обављало послове електромонтера III у периоду од 2010. године до марта 2011. године, када је донета Одлука о увођењу промена (Одлука бр. .. од 07.03.2011. године), па се самим тим, не може испитати да ли је престанак радног односа тужиоцу настао услед објективних економских и организационих разлога код послодавца. Исто тако, тужени није донео критеријуме за утврђивање вишка запослених, што је супротно члану 153. Закона о раду, која прописује обавезу послодавца да примени критеријуме код утврђивања запослених за чијим је радом престала потреба, чак и у ситуацији када нема обавезу доношења програма. Одсуство конкретних разлога за отказ уговора о раду и непримене критеријума, оспорено решење чини незаконитим.

Имајући у виду садржину Одлуке Управног одбора туженог бр. .. од 07.03.2011. године, непримену критеријума, као и садржину оспореног решење о отказу уговора о раду, правилна је оцена нижестепених судова да је тужиоцу незаконито престао радни однос применом члана 179. тачка 9. Закона о раду.

Ревизијом се понављају жалбени наводи које је другостепени суд потпуно и правилно оценио, дајући правилне материјалноправне разлоге, које у свему прихвата ревизијски суд.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић